

Ми працюємо заради духовного
відродження людства

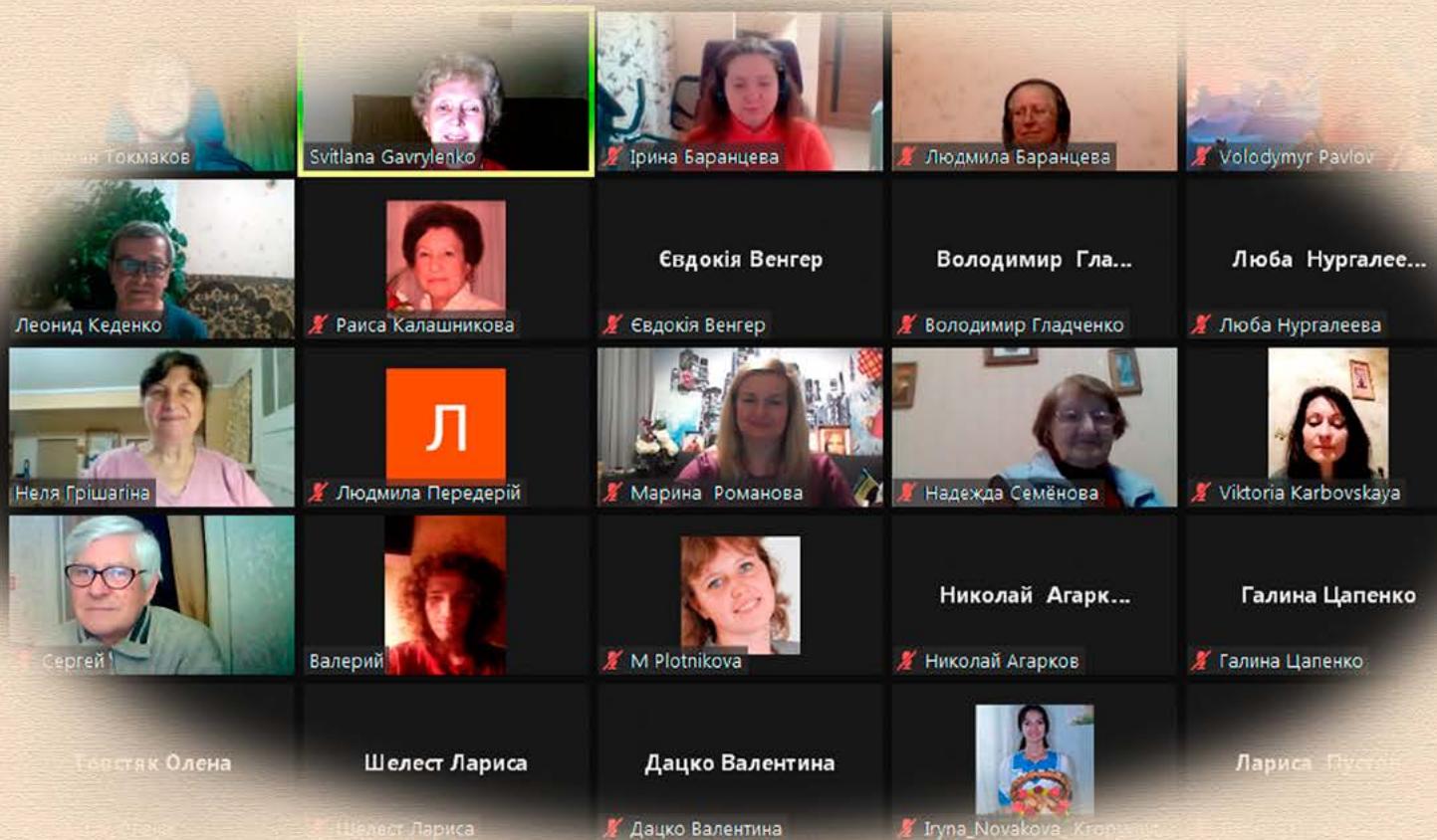

СВІТОЧ

№ 69,
грудень
2022 р.

Орган Теософського Товариства в Україні

Від редактора	2
Бесконечный путь	3
Від нейтрального спостереження до усвідомлення Єдності Життя ..	7
Зрілість: вектор внутрішньої роботи	10
Внутрішній відгук на виклики життя.....	13

Посмертные состояния сознания	15
Е. П. Блаватская о Теософском Обществе.....	23
Настоящий кризис.....	27
XVIII Конвенція Теософського Товариства в Україні	29
Запрошення.....	32
Поетична сторінка.....	33

Від редактора

Дорогі друзі, колеги, сестри і брати!

Перед вами черговий випуск електронного журналу, що кожні два місяці випускається Теософським товариством в Україні. Його назва свідчить про те, що ми розуміємо головною задачею всіх тих, хто прийняв до свого серця величні ідеї Теософії, нести Світло знання, розуміння, осягнення у цей світ і перетворювати це Світло у дії.

Цей зимовий випуск вже десятий, що виходить під час війни. Наша робота не зупиняється, хоч не всі можуть зараз приїднатися до онлайн зустрічей через брак світла та інтернету. Важливішою подією минулого періоду була ХУІІІ Конвенція ТТвУ, і ви зможете прочитати докладний звіт про її роботу у цьому випуску нашого журналу.

Конвенція була присвячена темі тих викликів, з якими ми стикаємося сьогодні у нашому житті. Для всіх наших співгромадян це особливо важлива тема, бо постійні тривоги і обстріли, нестача енергоресурсів – це фізичні випробування, які важко, але можна пережити. Значно важче психологічно бути мішенню агресії, ненависті, терору, і при цьому зберігати спокій, свідомо утримуватися від природніх подібних зворотних реакцій, не впускати зло у свій внутрішній простір і залишати недоторканним внутрішнє світло. Сьогодні це виклик для кожного українця. Адже саме повне володіння собою сприяє ефективності нашого супротиву, допомагає захисникам, волонтерам, простим трудівникам сумлінно виконувати свій обов'язок щодня, щогодини, і тримати стрій. Ми з вами проходимо сьогодні суверу школу життя і цей досвід залишиться з нами назавжди.

Характерною рисою нашого теософського життя за останні два місяці залишалась активна діяльність Теософського Ордену

служіння у наданні допомоги постраждалим під час військових дій. Це була допомога біженцям та внутрішньо переміщеним особам, турбота про потреби мешканців звільнених від тимчасової окупації міст і містечок, зокрема Київщини і Харківщини, піклування про поранених у лікарнях та госпіталях. Багато членів нашого Товариства брали в цьому безпосередню участь, виражаючи цим відданість своєму обов'язку перед Вітчизною, народом. Міжнародна теософська спільнота проявила свої братерські почуття до українських колег, здійснюючи ментальне служіння через молитви та медитації, а також своїми фінансовими переказами для забезпечення гуманітарної допомоги потерпілим. Ми щиро вдячні нашим колегам за їх дух Єднання. Наши зустрічі задля спільної ментальної роботи підтримки і захисту Вітчизни відбуваються регулярно з хорошим відвіданням. Регулярно працюють групи Ордену Зцілення. Відповідально і з радістю здійснюються таке важливе для нашого народу служіння. Сердечна подяка всім!

Цей випуск прийде до читачів напередодні важливої для всіх причетних до теософії людей події – щорічної Конвенції ТТ з 31 грудня по 4 січня у Адъярі, з прямою онлайн інтернет-трансляцією по всьому світу. Ключова нота цьогорічної Конвенції: «НАША ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНОМУ СВІТІ» залишається мотивом нашої теософської роботи протягом цього звітного року.

Друзі, наш журнал виходить заради об'єднання всіх людей Доброї Волі, щоб Світла і Любові стало більше у світі! А ми вдячні один одному за ті зусилля на Шляху Теософії, який ми свідомо обрали для служіння людству.

І хай благословенні будуть Ті, Хто вказав нам Шлях!

Світлана Гавриленко

Бесконечный Путь

Тим Бойд, Международный Президент Теософского общества

В своей короткой статье «Практический оккультизм» Е.П. Блаватская (Е.П.Б.) подчеркнула различие между теософом и практическим оккультистом. Она сказала: Стать теософом легко.

Любой человек со средними интеллектуальными способностями и склонностью к метафизике; чистой, бескорыстной жизнью, который находит больше радости в помощи ближнему, чем в получении помощи самому; тот, кто всегда готов пожертвовать своими удовольствиями ради других людей; тот, кто любит Истину, Доброту и Мудрость ради них самих, а не ради выгоды, которую они могут принести, – теософ.

Эти качества теософа, что она перечисляет, ни одно не требует членства в организации.

С другой стороны, практический оккультизм имеет совсем другую природу. Она сказала, что даже внутри ТО мало практических оккультистов. На этом фоне мы приходим к теософскому подходу. Поэтому мы обязательно задаем себе вопрос. Для тех, кто становится связанным с ТО, это не редкость задаться вопросом: «С чего мне начать?» Что можно и нужно изучать?

Практика теософа состоит из трех частей: учеба, медитация и служение. Если мы посмотрим на книгу Дж. Кришнамурти «У ног учителя», то там говорится, что мы должны изучать, но изучать в первую очередь то, что больше всего поможет нам помогать другим. Нас побуждают думать: что

помогает нам помогать другим? Как мы это изучаем и где находим?

Я общаюсь с членами теософского общества и группами по всему миру, и теософы выбирают фокусом своих исследований самые удивительные области. Для некоторых их изучение сосредоточено на понимании или культивировании психической сферы. Это аспект человеческой конституции, которая, кажется, привлекла внимание многих. Чему бы мы ни учились, мы делаем выбор, и мы должны углублять упорно это со временем. Так что лучше выбирать с умом, особенно вначале, поскольку один маленький шаг в неверном направлении со временем унесет нас далеко от направления, которое мы изначально задумывали.

Цель нашего исследования – возвысить ум, чтобы мы могли ясно видеть. Примером может служить восхождение на вершину горы. Есть много способов достичь вершины, но на вершине мы видим перед собой видение узоров и внешнего вида Земли внизу. Мы называем это «внизу», потому что на данный момент мы смотрим на него с вершины горы, но это Земля, где проходит наша повседневная жизнь. В этих переживаниях на вершине горы мы ясно видим, что находится внизу.

Мы можем думать об этом как о приискорбном, но какой бы высший опыт мы ни получили, будь то на самом деле стояние на физической горе или возвышение, которое время от времени происходит во вре-

мя медитации, в конце концов мы должны спуститься вниз. Когда мы это делаем, мы снова оказываемся вовлечеными в нашу обычную деятельность, живя под влиянием личности, которую мы культивировали на протяжении всей жизни. В тот пик опыта мы, возможно, думали, что сможем избежать контролирующего влияния личности, но это не так просто. Итак, у нас есть этот опыт ясного видения, но нам остается руководствоваться воспоминаниями о том, что мы видели. Это больше не видно таким же образом, но мы помним, и внутри нас есть знание, которое нельзя отнять.

Есть учитель медитации, который стал довольно известным на Западе, он так это прокомментировал, «после экстаза приходит посуда». После этих пиковых переживаний мы возвращаемся к мытью посуды, собиранию детей в школу, добиранью на работу, но, надеюсь, как-то у нас это получается иначе, ведь мы изменились.

В нашем теософском подходе это возышение происходит в процессе учебы, медитации и служения. Судя по нашей перспективе, было бы хорошо иметь полное обучение, что-то, что развивает как можно целостнее. В трудах Е.П.Б. она ссылается на учение тибетского буддизма, и на один конкретный подход – Лам Рим, или Поэтапный путь к просветлению, тело учений мудрости, характерных для тибетского Буддизма.

Лам Рим считается целостным комплексом, поэтому в этих учениях есть этап, подходящий для любого уровня раскрытия. С точки зрения этой традиции, есть три разных уровня практик: меньшего уровня, среднего и затем высокого уровня.

Меньшие возможности предназначены для человека, который просто ищет относительного облегчения своих страданий. Для

них объем их видения еще не может постигнуть цель или возможность, кроме обретения счастья в этой жизни и вечно повторяющемся колесе сансары. Они хотят счастья сейчас и, возможно, лучшего перерождения в другой жизни в семье с большим достатком и властью.

Средний уровень адресован тем практикующим, которые увидели безумие этого повторяющегося цикла страданий и ищут освобождение от него. Это путь Пратьяка Будды. Путь личного освобождения от сансары, от царства страдания – это средний путь. Далее идет высокий уровень, путь тех, кто хочет стать похожим на Будду, путь Бодхисаттв. «Могу ли я достичь просветление на благо всех живых существ», – таков Обет Бодхисаттвы. Это сродни теософскому подходу, путь мудрости.

В нашей теософской литературе есть глубокие учения, данные мудрыми учителями, которые касаются многих уровней нашего существа. Некоторые из этих текстов очень короткие. Как и сутры, эти тексты компактны, что позволяет нам расширять их. Даже с учениями Лам Рима существует большой объем учений, приблизительно 1000 страниц; сокращенная версия около 200 страниц; и крайне сокращенная версия, которая составляет около 2 страниц. Но каждая версия связывает ученика с совокупностью учений мудрости.

Вместе с Теософическим учением мы имеем У ног Учителя, которая говорит об четырех качествах, ведущих к серьезному выходу на путь ученичества: различение, отсутствие желаний, праведное поведение и главное – любовь. В отсутствие всех остальных, если мы развили способность к настоящей любви, это расчищает путь. У нас есть Голос Безмолвия, посвященный

«немногим» и предназначенный для более глубокого уровня раскрытия.

Затем у нас есть Свет на Пути с его различными наставлениями. В первой части книги рассказывается о том, что мы должны «убить» в себе. Прежде чем двигаться дальше, необходимо избавиться от различных желаний. После этого этапа в книге говорится о том, что мы должны желать. «Желать владения превыше всего остального», – одно из них, но в нем говорится, что это владение внутренней природой. Это похоже на язык и идеи, выраженные в «Диаграмме медитации» Е. П. Блаватской, где она говорит о «приобретениях» и «лишениях». Идея состоит в том, чтобы постепенно уходить от привязанностей мира желаний, все глубже и глубже внутрь. Он завершается разделом о «поисках», о том, что мы ищем – «Ищите путь» – и о том, как мы ищем этот путь.

В последней строфе, после того как мы уничтожили вредные желания, развили правильные желания и нашли путь, нам говорят остановиться: «Не делай ничего». Последняя фраза в книге – остановиться и поискать цветок, который распустится после грозы. Подчеркивается, что цветок не распускается до тех пор, пока жизненные бури не потрясут нас до корней. Это полные теософические учения, которые могут вести нас на пути от вступления на путь вплоть до просветления, если мы сможем связать эти сокращенные выражения с их источником.

Краткий обзор «Золотой лестницы» Е.П.Б. дает аналогичную картину. На поверхностном уровне это могло быть просто изложение практических добродетелей. Первая ступенька по этой лестнице – «чистая жизнь». Очевидно, что иметь чистую жизнь – это хорошо, и если это означает только это, то этого достаточно для многих.

Но мы поощряем поиски более глубокие. Что подразумевается под «чистотой»? В том ли дело, что на рубашке, которую мы носим, нет оттенка или пятен? Пол в нашем доме чистый от пыли? Это, безусловно, аспект чистоты, но есть ли что-то еще?

Какие элементы наиболее важны? Есть другая одежда, которую мы носим, и жилища, в которых мы живем, – личность, – которая также может стать нечистой. Возможно, что указывается нам в этом направлении. Какие мысли и эмоциональные состояния мы развиваем и позволяем себе в этом купаться? В какой степени мы наслаждаемся сообщениями новостей о различных бедах на Земле? Насколько они нам мешают? Чему мы позволяем проникать в наше сознание, что либо загрязняет его, либо очищает? Чистая жизнь – это больше, чем набор привычек.

Вторая ступенька – «открытость». Что значит быть открытым? Какие характеристики открытости? Мы думаем, что у нас есть разум – «мой разум», отдельный и независимый от всех остальных умов. Но способность вообще мыслить проистекает из универсального разума, присущего повсюду, внутри которого существует бесконечное количество центров осознания. Мы идентифицируем и претендует на маленький уголок этого универсального разума и называем его «моим». Это природа и качество закрытого ума.

В своей «Диаграмме медитации» Е.П.Б. начинает с обращения к непредвзятому уму. Она говорит, самое первое, что мы должны сделать, – это представить себе Единство.

По крайней мере, на концептуальном уровне нам советуют приложить усилия, чтобы понять значение Единства – Единства, взаимозависимости, нерозобщенно-

сти. Без этого основания мы не движемся к подлинной медитации. Открытость – это понимание Единства, выходящее за рамки чисто интеллектуального.

Нам не нужно защищать наше сознание от расширения, углубления осознания или от противоположных точек зрения. Открытость – это не просто способность читать идеи коммунистов наряду с консерваторами или отвечать на вопросы молодых людей, а также тех, кто старше и более опытен. Быть открытым – значит быть свободным от сопротивления опыту, который выводит нас за пределы, которые мы приняли и наложили на себя.

Следующая ступенька Золотой лестницы – «чистое сердце». Непорочность и чистота кажутся похожими. При нормальном мышлении, когда мы очищаем что-то достаточно, мы можем назвать это «чистым». Чистота, вероятно, не имеет ничего общего с чистотой, за исключением того, когда, как мы становимся чистыми, мы начинаем ощущать чистоту. Чистота – это действительно беспримесное состояние, а не смешанное. В чистом золоте нет ничего другого, и потому что все другие элементы, которые объединены в нечистых вещах, уменьшают особое качество, которое раскрывает чистоту. Например, с чистым золотом мы можем

взять его кусок размером с монету и забить его таким тонким молотком, чтобы он мог покрыть пол комнаты; с нечистым золотом это было бы невозможно. Чистое золото не тускнеет; электричество беспрерывно протекает через чистое золото.

Это несколько неполных мыслей о данных нам учениях. То, что они выражены таким образом, что они действенны на любом уровне, на котором мы находимся, является признаком великой мудрости людей, которые их передали. Независимо от того, являемся ли мы новичками или зрелыми практикующими, эти учения кормят нас на уровне наших потребностей. Наша часть процесса – осознавать, что они безграничны. Хотя возможно легко получить удовлетворение от крошек, которые мы способны переварить в данный момент, но наша роль заключается в том, чтобы возвыситься, попытаться взглянуть более глубоко.

Мы неизменно обнаруживаем, что когда что-то открывается внутри нас, те же самые учения говорят с нами совершенно по-разному; в этом их прелесть. Это бесконечный путь, и нас постоянно поддерживают на каждом шагу.

*Журнал Теософ, август 2020
Перевод О. Прохоренко-Дученко*

Добро і зло. Яка з цих альтернатив краще служить людству в цілому протягом тривалого часу? Зло може діяти як стимул для стверджування добра. Перед людством постійно стоїть вибір, і коли не вдається вибрati правильний курс, історія повторюється з більшою інтенсивністю. Чим швидше ми підемо до єдності та миру, тим менше буде страждань для всіх, хто населяє нашу чудову землю.

Рада Берн'є, На сторожовій вежі, The Theosophist, жовтень 2001.

Від нейтрального спостереження до усвідомлення Єдності Життя

**Антоніо Жираді, Генеральний виконавчий директор ТТ Італії,
виступ на Конвенції ТТвУ 20 листопада 2022 року**

Дорогі сестри та брати, для мене велика честь брати участь сьогодні у вашій щорічній Конвенції, і я від усього серця дякую вам за запрошення. Але окрім честі, це ще й велика радість бути тут з вами.

Перш за все, я хотів би передати вам вітання від усієї італійської секції Теософського товариства. Ситуація, в якій сьогодні живе Україна, добре відома нам, і важливо, щоб ви знали, що італійські теософи поряд з вами і що вони розуміють трагедію такого народу, як ваш, який зазнав нападів і вторгнень і якому приходиться жити сьогодні з реальністю насильства, страждань і страху.

Я глибоко захоплююся всім, що ви робите через теософську діяльність та роботу Теософського ордену служіння. Ви показуєте, що навіть у найскладніших ситуаціях можна жити цінностями духовності та братерства. Протягом останніх місяців, від лютого і до сьогодні, я часто думав про всіх вас, дорогі сестри і брати, а також про всіх нас, об'єд-

наних батьківчиною Олени Петрівни Блавастикою в Дніпрі. Будинок, де народилася О.П.Б сьогодні це, як ніколи, символічне місце для теософів усього світу, і я хочу думати, що саме звідти можуть відбутися великі зміни, які приведуть до Миру в Україні і світі.

Тема, яку ви обрали для конвенції «Жити сьогодні, виклики внутрішнього життя», веде безпосередньо до фундаментального аспекту теософії, який є не лише набором знань, а й конкретним життєвим досвідом, який набувається людиною через вивчення, спостереження реальності, майевтичного обміну з іншими людьми, медитації та служіння.

Досвід — це сфера, в яку занурена людина, яка постійно стикається і бореться з безліччю обставин, оброблених її почуттями, і з численними уявленнями свого розуму. Спроба розділити реальне на категорії призвела до незліченних його описів, які, однак, не змогли конкретно гармонізувати життя людей у часі; психологічно наше життя все ще страшенно схоже на життя людей

тисячі років тому. І на задньому плані також залишилося підвісним філософське питання: «Чи існує єдиний принцип, який панує над усім нескінченним всесвітом, внутрішнім і зовнішнім, чи може є два принципи чи навіть більше?».

На основі відповідей на ці питання розвинулися численні релігійні, філософські та культурні рухи на різних рівнях, іноді вдаючись до маніхейських підходів, а іноді до суто унітарних тверджень. Безсумнівним є те, що одним із фундаментальних вузлів розуміння життя залишився зв'язок між конкретним і абстрактним, між грубою реальністю та світом ідей. Конкретні аспекти поділу концептуально досить зрозумілі; ми можемо взяти з Теософського словника, складеного О. П. Блаватською, твердження: «Є два Я в людях, вище і нижче, безособове Я і особисте я. Між цими двома слід робити велику різницю».

Основний вузол, однак, представлений зв'язком між тим, що здається двома різними та відмінними світами. Але якби вони справді були, то як би їх можна було сприймати одночасно? Нам допомагає одна з найважливіших теософських концепцій, що також висловлена О. П. Б. і широко представлена в «Листах Махатм».

Я маю на увазі той факт, що поділ між духом і матерією не розглядається як абсолютний, оскільки певна частка матерії присутня в дусі, а певна частка духу присутня в матерії. З цього міркування випливає, що «Я є у всіх істотах і всі істоти знаходяться в моєму Я». Отже, життя одне. єдине, а множинність є результатом нашого часткового сприйняття реальності. Ця концепція чудово узагальнена в класичному представленні символу Дао. Як добре ілюструє сьомий Президент нашого Товариства Рада Берньє у своїй статті «Я всюди», опублікованій кіль-

ка років тому в лютневому номері Італійського теософського журналу: «Духовне сприйняття чітко визнає єдність усіх істот».

Єдність цілого також є основною темою вчення Бгаґавадг'ети. У трьох віршах шостого розділу (присвяченого Дх'яна-Йозі, йозі медитації), 29, 30 і 31, усе це набуває повної форми; Зупинимося на них: «Той, чиє его було подолано практикою йоги, бачить «Я» у всіх створіннях і всі створіння в «Я»; тому всюди він бачить Єдність (рівності)» (вірш 29). Потім Шрі Крішна продовжує говорити Арджуні: «Той, хто бачить Мене скрізь (як універсальну свідомість) і все в Мені, того ніхто не може відокремити від Мене, і Я не відокремлений від нього» (вірш 30). І ще: «Йог, який, перебуваючи в єдності, захоплюється Мною, присутнім у всіх створіннях, живе в Мені, незалежно від способу його життя» (вірш 31).

Можливо, настав час у цій короткій презентації спробувати зробити ще один крок углиб, поставивши собі подвійне запитання: «Що заважає єдиному сприйняттю реальності?» і знов-таки: «Як досягти єдності?». Можливо, нам варто почати відповідати на ці запитання, заявивши, що саме ототожнення себе з «особистістю» заважає нам «бачити» реальність поза межами її дуалізму та її складності. Тобто особистість стає обмеженням, обмеженням не стільки тому, що людині не потрібно виражати себе в повсякденній реальності, скільки тому, що вона ототожнює себе з нею і, отже, зі своїм обмеженим баченням.

Якщо висловити це саме через уявлення філософії стоїків, ми могли б сказати, що людина, ототожнюючи себе з особистістю, ототожнює себе з «персонажем», якого її покликало зіграти життя, а не з «актором», яким вона насправді є. Ідентифікуватися себе з персонажем означає втрачати сві-

домістъ бути актором. Якщо останній, з іншого боку, цілком усвідомлює ту роль, яку покликало його зіграти життя, то саме існування може набути зовсім іншого сенсу.

Делікатний і витончений зв'язок між Пуршою та Пракріті, між свідомістю та природою, знаходить надзвичайно виразний образ у Рігведі Самхіті: «Два птахи, нерозлучні товариши, сидять на одному дереві: один смакує його солодкі плоди, а інший спостерігає, не їдячи» (I.164.20).

Твердження, що містяться в цих стародавніх індійських текстах, які є високою спадщиною духовних надбань усього людства, відкривають нам шлях до подальшої можливості, яка полягає в тому, щоб вийти за межі поділу між спостерігачем і спостережуваним, між суб'єктом і об'єктом, між дієсловом і присудок. Стан, який можна коротко описати словами Плотіна: «Ця людина стала іншою людиною і більше не є самою собою». Ніби кажучи, посилаючись на образ двох птахів на гілці, що існує також всеохоплююча єдність, здатна гарантувати, що двоє можуть стати одним, доляючи розділеність взаємного сприйняття.

Це як раз тема, така дорога Крішнамурті та тим містикам і філософам, які зрештою «загубилися в Абсолюті», вийшовши за рам-

ки поділу між особистістю та «Я», між дослідником і дослідом, між тим, хто молиться, і молитвою, між тим, хто бачить, і тим, що видно, між Абсолютом і відносним.

Великий суфійський містик Джалалуд-Дін (Румі) писав: «Того, кому відкрито таємницю любові, того більше немає, тому що він згас у любові. Поставте палаючу свічку перед сонцем і подивіться, як її світло зникає перед його блиском: свічка більше не існує, свічка перетворилася на світло. Немає її слідів, вона сама стала слідом».

Але як досягти цього вищого ступеня усвідомлення?

З цього приводу Крішнамурті заявив: «Немає потреби в спеціальному навчанні. Що потрібно, так це звернути увагу; не на сказане, а на свій власний розум. Дослідження вимагає врівноваженого, здорового розуму, який не переконують ні власні думки, ні думки інших, щоб мати можливість бачити кожну хвилину з великою ясністю все, що рухається, поки воно тече.

Життя – це рух, який виражає себе через дію. І без свободи простий бунт не має сенсу. Справді релігійна людина ніколи не бунтує. Вона вільна людина: вільна від націоналізму, від жадібності, заздрості та всього подібного; ось справжня свобода».

Велико стремление управлять всем миром,
и люди стараются в этом преуспеть.
Но я не вижу в этом никакой выгоды.
Мир – это вместилище духа, вещь чудесная и загадочная,
и нельзя обладать им.
Кто же стремится к этому, терпит неудачу, желая удержать,
только теряет.

Лао Цзы

Зрілість: вектор внутрішньої роботи

Світлана Гавриленко

Доповідь на XVIII щорічній Конвенції ТТУ 20 листопада 2022 року

Обставини нашого життя сьогодні потребують від нас величезного напруження для підтримки внутрішньої гармонії і є постійними викликами для внутрішнього життя. І це не просто абстрактна теза, яку ми можемо обговорювати теоретично і інтелектуально. Це насправді, у сьогоднішніх умовах війни в Україні, вимагає від нас реального реагування на жорсткі обставини, на неочікувані, болісні, а іноді і трагічні події як нашого особистого життя, так і життя суспільного. Ми часто обговорюємо цю тему з нашими теософським колегам, і я хочу поділитися своїми думками з приводу організації своєї внутрішньої роботи з точки зору її передумов і перспектив.

Ми віддаємо собі звіт, що людство в цілому, як і кожний народ, і переважна більшість особистостей, поки що є свідомими самодостатніми еволюційними одиницями, що можуть здійснювати свій еволюційний рух під впливом своїх власних керуючих імпульсів. Нам потрібні зовнішні поштовхи, різкі зміни життєвих обставин, неочікувані події для того, щоб наші внутрішні резерви проявилися і почали проявляти себе для пошуку виходу із складних обставин і гармонізації внутрішніх і зовнішніх життєвих процесів. Ми можемо спостерігати, що ці процеси не залишили нікого з нас останою. Виклики торкнулися кожного без винятку. Але реакції на одні й ті ж обставини виявилися дуже різними. Ми, як теософи, відносимо себе до найбільш усвідомленої частини суспільства, тому маємо певні особливості у своєму способі реагування на оточуючі

обставини. Що мається на увазі? Ми вчимося, а зачасту і маємо таку можливість одночасно і спостерігати, і брати безпосередню активну участь у процесах нашого життя. Це для нас, як теософів, можливо, бо ми вже маємо певний досвід самовладання та розпізнавання.

Ми з вами одностайні в розумінні того, що життєві випробування мають допомогти нам у самопізнанні та самовдосконаленні, отже ми можемо, з одного боку, їх розглядати не як своїх ворогів, а як своїх помічників, і з вдячністю приймати уроки сьогодення. Але, з іншого боку, ми не можемо залишатися лише спостерігачами, бо така позиція практично позбавлена трасформаційного потенціалу, а маємо, зберігаючи внутрішню позицію спостерігача, зайняти активну і дієву зовнішню життєву позицію і використовувати будь-яку можливість для прояву своїх духовних здобутків, для служіння своїм близьким, своєму народу, своїй планеті і Всесвіту в цілому. І саме це зможе допомогти нам змінити і вдосконалити себе. Ми маємо вчитися бути носіями Світла, Любові, Блага, Справедливості, Краси та інших чеснот, бо саме в цьому полягає Божественний План для людини. Це довгий і непростий шлях.

Давайте поговоримо про вектор нашого внутрішнього еволюційного процесу перетворення. Які здобутки, які чесноти його визначають. Поговоримо про те, які риси людини можуть визначати певну її еволюційну зрілість.

Дуже важливою рисою зрілості людини є її так зване володіння собою. Традиційна

аристократична система виховання змалечку виховувала цю рису характеру у людини. Якщо такі навички не закладені з дитинства, то буває дуже важко приборкати свою норовливу особистість вже у зрілому віці. Важливо, що справжнє самовладання не досягається вольовим придушенням своїх небажаних негативних або екзальтованих реакцій, а є результатом виховання в собі пошани до оточуючих людей, довіри до своєї долі, до Вищих Сил, тобто є показником деякого прогресу на духовному шляху. Це показник свободи людини, а саме певної її свободи від диктату свого нижчого я, свободи від своєї особистості. Можна сказати, що володіння собою - це адекватне сприйняття дійсності, вільне від актуальних особистісних потреб, а також від соціальних обумовленостей, стереотипів, упереджень. Наш Президент Тім Байдуже влучно сказав у своїй промові на нашій Конвенції цього року, що це вміння відповідати, а не реагувати на оточуючі обставини. Це також більш адекватне сприйняття інших людей, прийняття їх такими, які вони є, це здатність цінити сильні сторони інших людей і вчитися у них. З однієї сторони, це навичок емпатії, вміння відчувати і розуміти інших людей, особливості їх реакцій та поведінки. З іншої сторони, це певна автономість і незалежність від свого оточення. Це також може бути і певна потреба усамітненості.

Ось що пише у своїй книзі «Два життя» Кора Антарова: «Вдумайся, що таке повне самовладання? Це така звільненість від пристрастей, коли жодна іскра кинутого тобі кимось роздратування не може здійняти в тобі пристрасті у відповідь, роздратування у відповідь. У твоєму вільному від зла серце пристрастям нічого не залишається, як згаснути. Олія твоєї лампади любові та доброти заллє всі іскри, якими люди будуть закидати тебе».

Сучасна трансперсональна психологія теж досліджує еволюційні процеси в бік їх досконалості. Так, Абрахам Маслоу, говорячи про ознаки зрілої особистості, відмічає свіжість сприйняття оточуючого, вміння підмічати кожного разу щось нове у звичному. Водночас такій особистості притаманна помітна автономість і незалежність від свого оточення, стійкість у відношенні до збуджуючих, фруструючих життєвих факторів, вміння відносно спокійно переносити життєві негаразди та легше знаходити шляхи розв'язання різних гострих і конфліктних ситуацій. Також зріла людина проявляє відсутність проявів ворожості, агресивності у міжособистісній взаємодії.

Хочеться ще сказати про одну важливу рису зрілості людини, це її позитивна креативність. Творчі прояви можуть бути багатовекторні, і мова не іде про обов'язкову схильність до творчих професій чи мистецтва. Креативність може проявляти себе у будь-якій професійній сфері, а також у повсякденних справах, у стосунках з людьми, у різноманітності інтересів та зацікавленостей людини. Така креативність спонукає інших людей до творчих пошуків і дуже цінується у колективній роботі. Це також певна розкутість, простота, природність та спонтанність проявів та поведінки людини, яка може свідомо бути поєднана з дотриманням усталених ритуалів, традицій та церемоній, з відповідною долею доброго гумору по відношенню до себе та свідомого конформізму у зовнішньому прояві.

Безперечно, треба також відзначити стійкість внутрішніх моральних норм зрілої людини. Вона гостро відчуває добро та зло, направляючи свої власні зусилля на високі та благородні цілі, використовуючи при цьому тільки такі засоби, які підпорядковані та гармонійні з цими цілями. Зосереджуючись на своїх життєвих задачах, зрілі люди розгляда-

ють свою діяльність під кутом зору вічності, а не виключно потреб поточного моменту, і співвідносять її з універсальними загально-людськими цінностями.

Хочеться ще відмітити одну характерну рису зрілої людини – це її багате внутрішнє життя, володіння навичками самоспостереження, самоконтролю, зосередження, концентрації, медитативними та молитовними техніками. Це також дуже часто певний містичний досвід, досвід порогових / граничних переживань, про які треба говорити окремо, бо це дуже глибока тема. Це певний внутрішній досвід, який характеризується відчуттям зникнення власного «я», переживання почуття спільноті, з'єднання з людством в цілому. Сучасна психологія оперує таким терміном для описання цього стану як океанічне почуття.

Отже, просуваючись по сходинках Шляху духовного розвитку, корисно завжди бачити перспективу, вектор, напрямок, бачити по-первах певну близьку мету, потім мету трошки відділену, і нарешті також і кінцеву ціль. І перше, що нам бажано зробити, це усвідомити наявність свого власного внутрішнього світу і почати знайомитись з ним, вивчати його, заглиблюватись у нього. Наш внутрішній світ здатен впливати на світ навколо нас, змінювати його.

Хочу нагадати наприкінці один добре відомий вам факт. Він саме сьогодні має для всіх нас дуже важливе значення. Під час лівано-ізраїльської війни ряд дослідників провели експеримент, у ході якого взяли спеціальну групу людей, навчену здатності «відчувати» мир всередині себе. У спеціально призначений час цих людей закинули у понівечені війною регіони Близького Сходу. І коли серед цього кошмару вони наповнювалися почуттям миру, терористичні події припинялися, злочини проти мирних жителів йшли на спад, кількість по-

страждалих, що доставляються в госпіталі, і кількість дорожніх пригод зменшувалася.

Коли ці люди переставали зосереджуватися на переживанні внутрішнього миру, негативний навколоїшній стан поступово повертався. Такі дослідження підтвердили раніше зроблені відкриття: коли навіть невеликий відсоток населення набуває внутрішнього стану миру і спокою, цей стан відображається в навколоїшньому світі. Дослідники змогли вирахувати кількість людей з почуттям миру в душі, яка потрібна для того, щоб цей стан позначився на навколоїшньому світі. Наприклад, для міста з мільйонним населенням знадобилося б приблизно 100 осіб. А для нашої планети з населенням 8 мільярдів воно становило б трошки менше ніж 9000 осіб.

Формула враховує лише той мінімум людей, який потрібний для того, щоб розпочати процес оздоровлення світу. Чим більша кількість людей охоплена почуттям миру, тим швидше виникає потрібний ефект. Це дослідження отримало назву «Міжнародного проекту миру на Близькому Сході», а його результати опублікував «Журнал вирішення конфліктів» (1988 р.). Вочевидь, нам ще бракує цих дев'яти тисяч осіб.

Світобудова тримається на людях, які мають любов і мир у душі. Це кістяк, основа організму планетарної цивілізації, це є також ознакою її зрілості. Такі люди не скаржаться, не засуджують недосконалості світу, не зневажають якусь систему, не закликають із неї виходити. Вони просто спокійно роблять свої справи, прикрашають життя навколо себе на благо самим собі і оточуючим, іноді навіть не замислюючись про те, що це рятує наш світ від руйнування. Давайте поставимо собі за мету стати такою особою, це прискорить відновлення миру і допоможе вгамувати агресію, що ллється на нас сьогодні.

Я вірю в те, що це для нас можливо!

Внутрішній відгук на виклики життя

Світлана Венгер, Секретар Міжрегіонального учебового центру Фенікс

Виступ на 18-й Конвенції ТТвУ 20 листопада 2022 року

Тема сьогоднішньої Конвенції «Жити сьогодні: виклики внутрішнього життя» закликає нас до дослідження свого внутрішнього життя, до пізнання самих себе. Мені надана можливість поділитися з вами своїми спостереженнями, як нова свідомість входить в наше життя і які випробування чекають нас на цьому шляху.

Кожна епоха пред'являє свої вимоги до людства, це свого роду виклик йому, нагадування про його життєве призначення. Особливо цей виклик б'є набатом в наші дні, і сьогодні для всього людства стоїть питання: наскільки воно усвідомило необхідність змін для виходу з цього критичного стану і наскільки готово до подолання інертності, відокремленості, агресивності? Але суспільство – це люди, це ми з вами; і наскільки кожна людина буде готова правильно відреагувати на виклик сьогодення, настільки і суспільство покаже свою зрілість.

Ми живемо у світі подій, та все ж кожен займає у цьому світі своє місце, призначене природою тільки йому, і переживає ті події, які будуть кращим чином сприяти саме його просуванню по східцях еволюції. Ці події не є випадковими, як це може нам попервах здаватися, вони є відгуком нашого внутрішнього життя.

Кожна подія, сумна або радісна, залишає відбиток в пам'яті і готове ґрунт для внутрішніх змін, для нового сприйняття життя.

Ми називаємо цей процес трансформацією. Поки цей процес йде неусвідомлено, ми продовжуємо жити у звичному, усталеному світі, де все знайоме, де комфортно і затишно. Але настає момент, коли нова свідомість заявляє про себе питаннями: хто я у цьому світі?, яку позицію займаю?, в що я вірю? Роздумуючи над цими і іншими подібними питаннями, ми відчуваємо, що треба щось змінювати в своєму житті; колишні думки, ідеали, стосунки стали нецікавими; те, що було добре, вже не здається таким, колишня свідомість вже не задовольняє, а нова тільки зароджується.

Як бутон майбутньої квітки, він зріє, формується, набирає силу для свого розкриття. Але якщо бутон вчасно не отримає живильної вологи і сонця, він не розквітне; так само і паросток нової свідомості треба відчути і бути уважними до кожного його прояву, плекати, підтримувати його і живити високими думками. Це один з дивовижних і відповідальніших періодів нашого життя: чудово, коли пробуджується серце; але ми відповідальні, якщо відмахнемося від внутрішнього життя або злякаємося невідомого нам душевного стану.

Цей період пов'язаний з глибокими внутрішніми переживаннями: нове мислення наполегливо стукається в серці, старе не поступається своїми позиціями. Боротьба між Вищою і нижчою природою людини ви-

магає зосередження усіх внутрішніх сил; для прориву завіси треба зробити рішучий крок, відкрити двері і зробити крок в невідоме.

Щоб цей ключовий момент відбувся, наша Вища природа допомагає нам: несподівано відходить суєта, занепокоєння, встановлюється внутрішня безмовність і нерухомість розуму, виникає почуття глибокої внутрішньої порожнечі, у середині все завмирає, таке відчуття, ніби життя зупинилося, неначе на твоєму шляху виникла непереборна перешкода. Плоди дозрівають у безмовності.

Цей період може затягнутися надовго і може з'явитися страх внутрішньої порожнечі і самотності. Але це оманлива порожнеча, в цей час внутрішня робота йде настільки інтенсивно, що ми її не фіксуємо. Ми шукаємо усамітненості, хочемо усвідомити і зрозуміти себе. Так буває затишня перед грозою, коли накопичується енергія, щоб в природі сталося очищення і все ожило і засяяло новою красою. Також і у людини: Щоб нова свідомість стала нашим життям, нам треба очистити свою нижчу природу, відмовитися від тих усталених переконань, умовностей, уподобань, що заважають розвитку, і зробити рішучий вибір – прийняти нове, як нове.

Ми створили свій зручний, затишний маленький світ, в якому може бути і мало світла, але там все звичне і знайоме. Поклик серця, що пробуджується, виштовхує нас із звичної колії життя, усередині зароджується нове мислення. Боротьба між старим, віджилим мисленням і новим, що зароджується, може бути тяжкою і тривалою.

Внутрішня напруга, а також потенційна готовність до трансформації ініціюють зовнішній виклик, який прискорює процес, спонукає нас до розвитку. Прийняття цього виклику є вирішальним моментом в духов-

них переживаннях, це випробування для нашого духу, що пробуджується. Випробування можуть бути хворобливими, вони руйнують нашу недосконалу природу, очищують шлях для трансформації. Ми шукаємо опору, щоб відійшли коливання і сумніви, і нова свідомість змогла проявити себе.

Такою опорою може бути віра, довіра до Вищого Я, до Бога, який є всередині нас, це єдине, що може вказати нам вірний шлях. Коли ми у безмовності звертаємося глибоко всередину себе, в нас пробуджується почуття доторкання до чогось священного і люблячого. Ця віра і довіра Богу всередині нас роблять нас відкритими і сприйнятливими до усього нового, невідомого. Це те живильне Світло, яке убере усі страхи і допоможе зробити упевнений крок за покликом серця.

Чи готові ми в найважчій складній ситуації побачити корінь зла не в зовнішніх обставинах, а розлізнати ворога в собі? Можливо, це він, наш внутрішній ворог, поступово готував ґрунт для тієї кризи, яка і є нашим викликом, викликом кожній людині – глибше замислитися, проаналізувати себе і змінитися; зрозуміти, що час прийшов і, якщо не відреагувати правильно і своєчасно на цей виклик сьогодні, то прийде наступний, вже набагато важчий. У природі немає застою, все рухається у бік еволюції. І якщо окрема людина, а також суспільство в цілому, розуміють і приймають еволюцію, як процес вдосконалення, тоді вони живуть в гармонії з Природою, з її Законами.

Джидду Кришнамурті писав: «Нам потрібна величезна енергія, щоб здійснити психологічну зміну в собі, як в людських істотах, тому що ми занадто довго жили у світі удавання, у світі жорстокості, насильства, відчая і занепокоєння. Щоб жити по-людськи, розумно, треба змінитися».

Посмертные состояния сознания

Наталия Березанская

«Ты поймешь, что знать, как умирать, – наука самая ценная и превосходящая все другие науки. Вопреки своей воле умирает тот, кто не знает, как умирать. Научись умирать, и ты будешь знать, как правильно жить, ибо не знает, как правильно жить тот, кто не знает, как умирать. То, что есть здесь, есть и там, что есть там, есть и здесь. Тот, кто видит здесь другое, встречает смерть за смертью».

Катха Упанішада

Об искусстве умирать, которому обучали при посвящении в древние таинства во время ритуала символической смерти, писали многие великие посвященные (Апулей, основатель греческой драматургии Эсхил, греческий поэт Пиндар, ученик Пифагора Платон, греческий биограф Плутарх, римский оратор и государственный деятель Цицерон, неоплатоник Плотин и его ученики Порфирий и Ямвлих), и, как следует из «Египетской книги мертвых», древние народы многих стран знали, вероятно, гораздо больше, чем знаем сейчас мы в Европе и Америке. Правильная смерть является также посвящением, наделяющим, как и прижизненный посвятительный обряд, способностью сознательно управлять процессами смерти и рождения.

Сегодня есть книга Р.Моуди «Жизнь после жизни», описывающая состояния сознания во время клинической смерти. А также книги Майкла Ньютона «Путешествие Души» и «Предназначение Души», описывающих наши состояния после смерти в состоянии гипноза. На нашем сайте выполнено видео Хулианы Сезано «Жизнь после

смерти». Существует огромное количество записей и видео регрессологов, например, Долорес Кэннан. Из древних источников нам известны такие книги, как «Тибетская книга мертвых» или «Книга Великого Освобождения» – Бардо Тодол (Освобождение путем слушания в посмертном состоянии или Бардо Познания реальности) – сложный комплекс наставлений и молитв, которыми лама напутствует умирающего и умершего в течение 49 дней со дня смерти. В этих состояниях нашего сознания слова, молитвы и мантры приобретают огромную власть, помогая умершему освободиться и очиститься от негативных энергий. Также об этом говорится в книге Сведенборга «О небе и преисподней» и у Платона в «Государстве» описывается путешествие Эра по загробному миру. Много объяснений в Письмах Махатм и у Е.П. Блаватской по поводу Дэвачана и Авичи. Эти книги-наставления о том, что представляет из себя мир мертвых, и как вести себя покойному на том свете. С другой стороны, это наставление нам, живущим, в том, как и к чему готовиться, пока мы живы.

Нам известны шесть состояний сознания: бодрствование, сон, измененные состояния сознания, состояние в момент смерти, после смерти и во время нового рождения или шесть Бардо. Три при жизни и три после смерти. Три Бардо Смерти – это Чикаи Бардо, или Бардо Смертного Часа; Хонийд Бардо, или Бардо Кармических Наваждений; Сидпа Бардо, или Бардо Воплощения (очередного рождения). Все они являются с точки зрения вечности иллюзорными представлениями нашего ума, а не истинными состояниями. В «Тибетской книге мертвых» Бардо — это состояние нашего сознания. Бардо — это ни реальность, ни нереальность, однако как сон с сознанием — истинно, потому что есть в нашем переживании! К.Г. Юнг, как и Эванс Вентц, понимают книгу Бардо Тодол, как трактат о посвящении, цель которого вернуть душе память о ее божественной сущности, что было целью всех мистерий и посвящений на Земле.

Бардо есть период между смертью и новым рождением, и он может продолжаться от нескольких лет до целой Кальбы. Но в «Тибетской книге мертвых» этот период символически длится 49 дней. Сорок девять дней Бардо – это пребывание на 7 подплахах семи планов. Это семь миров или семь ступеней майи в сансаре, представленной семью кругами из семи глобусов. Таким образом, имеем 49 состояний сознания. Как же проявляются состояния сознания после смерти? Когда приближается смерть, появляются три главных признака смерти, которые имеют и символическое описание:

1) ощущение тяжести — «земля погружается в воду»;

2) озноб, напоминающий ощущение при погружении в холодную воду, постепенно сменяющийся лихорадочным жаром — «вода соединяется с огнем»;

3) умирающему кажется, что его тело разрывается на мелкие частицы — «огонь соединяется с воздухом».

Каждому признаку соответствуют определенные внешне заметные физические состояния: неподвижность мускулатуры лица, потеря слуха, потеря зрения, затрудненное дыхание перед отключением сознания.

В это время очень важно думать о самом высоком, о духовном, тянуться всеми силами к Высшему Я. «В каждом случае создается заготовка в виде последнего самого сильного желания умирающего человека. То особое мгновение, которое окажется наиболее сильным и преобладающим в мыслях его умирающего мозга в минуту кончины, будет, конечно, регулятором всех прочих «мгновений» (Письма Махатм, №106). Это подчеркивает и Бхагавадгита: «О каком состоянии существования человек думает, когда оставляет при кончине тело, поглощенный этой мыслью, того же состояния он достигает».

Рекомендуется во время ухода спокойно читать молитвы, зажечь свечу, накрыть тело человека оранжевой или белой тканью. В это время никто не должен к умершему прикасаться, чтобы не помешать процессу перехода на тонкие планы.

На Западе медициной делается все возможное, чтобы задержать смерть, помешать процессу смерти. Часто умирающему не дают умереть дома в спокойном состоянии, а привозят в больницу, иногда дают одурманивающие наркотики или стимуляторы. На Востоке это считается таким же плохим, как и смерть от снаряда на поле сражения.

Как уже было отмечено, смертные Бардо подразделяются на три субпериода:

1. Чикаи Бардо – это состояние перехода в период смерти и может длиться от мига, до

девяти дней, в редких случаях. А в среднем около трех дней. Если человек в коме и реанимация поддерживает тело, не дает ему распадаться, то у умирающего всегда имеется возможность возвратиться, серебряная нить не разорвана. О первом состоянии в момент смерти мы можем судить не только по Книге мертвых, но и по реальным описаниям людей, находившихся в клинической смерти. Книга американского психиатра Р.А. Моуди «Жизнь после жизни» как раз и рассказывает о состояниях сознания людей, находившихся в состоянии клинической смерти в центрах реанимации. Все эти люди, по мысли Бардо Тодол, находились в состоянии Чикаи Бардо или в самом начале Хониид Бардо.

Сознание в миг смерти покидает тело. Умирающий как бы со стороны может увидеть родственников, врачей, парить и удивляться тому, что там снизу под ним лежит его тело, которое он явственно различает, однако, как правило, не испытывает никаких чувств к своему телу, которое благодаря реанимации сохраняет связь с сознанием. Умерший, как правило, еще не осознает своей смерти. Хотя для тех, кто в реанимации, легче осознать свою смерть в этом состоянии освобожденного сознания. Врачи, белые халаты, тело на столе операционной — все это сильно помогает сознанию. Сильным должно быть чувство удивления: вот, умер, а слышу, вижу и так легко.

За исключением тех, кто сразу был вознесен на небеса или низвергнут в ад, умерший в первое время переживает состояние, сходное с его земной жизнью. Оставив тело, он продолжает жить впечатлениями своей прошлой жизни и не знает о своей смерти. Это как бы выход из обморока, но скорее это состояние похоже на сон со сновидениями. Например, в посмертном состоянии тому, кто имел привычку пить и курить, кажется,

что он все еще это делает. Хотя это все иллюзия. Мыслеформы кажутся реальностью, фантазии облекаются плотью, и устрашающие сны, вызванные кармой и разыгранные подсознанием, начинают сниться. Затем наступает момент осознания умершим факта своей смерти, но, тем не менее, он считает, что у него такое же тело, какое было при жизни, хотя оно не отображается в зеркале, не создает тени, и он может проходить через объекты и существа, т.к. воображение самая могучая сила в магии.

Признаки Чикаи Бардо удивительны, если человек в сознании. Те, кто вернулся после клинической смерти, свидетельствуют, что слышали объявление о своей смерти. Однако если лекарство вводится иглой, то прикосновений и боли укола не чувствует умирающий. Голоса звучат громко, но вроде как издалека. В это время умирающий сам зачастую движется с большой скоростью через темноту, иногда называют эту темноту — тоннелем. Во время такого движения сквозь тоннель, как свидетельствуют вернувшиеся к жизни, необыкновенный покой и расслабление, умиротворение, легкость, подобно пушинке, охватывало человека. Во время движения через темноту и далее к выходу — слышны шумы, громы, звуны колокола. В точности, как описано в Бардо Тодол. Миг или время умирания, которое соответствует Чикаи Бардо, — в сущности, смертный обморок, когда наше дыхание становится на какое-то время внутриутробным (как это случается в глубоком трансе). Вот почему этот Обморок Смерти ламаисты отсчитывают от последнего выдоха до последнего вдоха. Когда принцип сознания покидает тело, умирающий спрашивает себя: «Умер я или нет?». Он видит своих родственников такими же, какими он видел их при жизни. Он даже слышит плач. Ужасающие кармические видения еще не возникают.

И, наконец, наступает следующий миг — миг встречи других существ. Они появлялись в самых разных формах: родственники или бывшие друзья, уже к тому времени умершие; духовные помощники; ангелы; светящиеся Сущности. Эти существа, принимая форму знакомых, по-видимому, ждут того, что будет дальше с нами и отдалимся ли мы от земного существования на расстояние, откуда уже нет возврата. Иногда эти фигуры командовали: «Возвращайся!»

В последний момент вся жизнь отражается в памяти, и всплывают из всех забытых углов и закоулков картина за картиной, одно событие за другим. Умирающий мозг выталкивает память сильнейшим последним импульсом, и память точно восстанавливает каждое впечатление. То впечатление и мысль, которые были наисильнейшими, естественно, становятся наиболее яркими и переживают все остальные и исчезают, чтоб вновь появиться лишь в Дэва-чане. Этот процесс является обязательным для всех умерших, независимо от того в каком состоянии они умирали.

«Ни один человек не умирает сумасшедшим или в состоянии бессознания, как некоторые физиологи утверждают это. Даже безумный будет иметь свой миг совершенной ясности в момент смерти, хотя и не в состоянии сказать о том присутствующим. Человек часто может казаться умершим, тем не менее, от последнего удара пульса, и между последним биением сердца и в момент, когда последняя искра живой теплоты оставляет тело — мозг думает, и Это переживает в эти короткие секунды всю свою жизнь вновь». (Письма Махатм, №92).

Умерший просматривает свою последнюю прожитую жизнь, а вот ««полное» воспоминание наших жизней (коллективных жизней) вернется в конце всех семи кругов

на пороге долгой, долгой Нирваны, которая ожидает нас после того, как мы оставим планету Z». (Письма Махатм, №92).

Поэтому для того, чтобы человек не отвлекался от этого просмотра, Учителя советуют нам: «Говорите шепотом у смертного одра и сознавайте себя в торжественном присутствии Смерти. Особенно должны вы сохранять спокойствие тотчас после того, как смерть наложила свою требующую руку на тело. Говорите шепотом, чтоб не нарушить покойное течение мысли и не воспрепятствовать деятельности работе Прошлого, бросающего свои отражения на Покров Будущего». (Письма Махатм, №92). Псевл, ученый монах 11 века, писал: «Не вызывай душу назад, чтобы в момент кончины она не удержала что-нибудь». В Западном мире нет культуры и традиций умирания. Смерть, как правило, сопровождается бурными рыданиями, ведь мы, живые, лишаемся дорогого человека, и думаем мы о себе и своем горе, а не об умершем человеке. Анни Безант писала: «Когда разлучившись с тем, кого вы больше всего любите, вы сможете быть столь же счастливы, тогда вы научились любить». Как нам еще далеко до такого состояния любви. Нам всем надо научиться правильно прощаться с умершими.

С последним выдохом жизненная сила опустится и сосредоточится в срединном нервном центре Мудрости (находящийся в сердце «психический нервный центр», Сушумна), и ум может воспринимать ослепительный ясный Свет в его изначальном состоянии, который так силен, что может напугать. Он есть свет сверхсознания, Свет Монады, это ясный бесцветный Свет, это тело Дхармакайи, тело Будды в нирване, не имеющего формы.

«О благородно рожденный (такой-то и такой-то), слушай! Ты сейчас испытываешь

Блеск Предвечного Света Просветленной Яви. Пойми это. Твое теперешнее сознание, по своей природе Отрешенное, не бытное, Опорожненное, не сформированное, не заполненное чем-нибудь, картинками или впечатлениями, — воспринимает само себя. Оно и есть настоящая Реальность. Благодать. Твой собственный ум, который теперь не бытен и не наполнен, Опорожнен, Чист, хотя и не пуст или беспамятен, но лишь предоставлен сам себе, не замутненный, сияющий, счастливый, — это и есть само сознание, Благодатный Будда» — так описывает это состояние сознания «Тибетская книга мертвых», Бардо Тодол.

Таково описание Дхармакайи, состояния совершенного озарения, сознание невидимое, непостижимое проявление самой Монады (Духа).

Но многие его не видят, т.к. находятся в обморочном, бессознательном состоянии. Видение изначального Ясного Света будет по продолжительности равно 20-30 мин., если умерший имеет крепкую нервную систему и если он при жизни удостаивался видеть Ясный Свет, т.е. испытал озарение. Ламы утверждают, что познать природу Ясного Света могут только те, кто с помощью упражнений в сосредоточении ума пережил состояние экстаза и видел Ясный Свет во время жизни в физическом теле и благодаря этому достиг полного контроля над деятельностью ума, приводящего к Правильному Знанию при жизни. И что это совершенно недостижимо для тех, кто ни разу не испытал озарения. Поэтому обычно умирающий не может все время сохранять свое сознание в состоянии, в котором воспринимается Ясный Свет, и постепенно переходит в низшие состояния Бардо.

Ламы приводят аналогию с иглой, положенной на нить и скатывающейся по ней. Пока сохраняется равновесие, игла остает-

ся на нити. Но, в конце концов, равновесие нарушается, и под действием силы тяжести игла соскальзывает. Или как брошенный мяч подскакивает сначала на наибольшую высоту, а затем все ниже и ниже, пока не остановится, так и духовный взлет принципа сознания — наивысший в момент смерти, сразу же после оставления физического тела увлекается ввысь, затем постепенно ослабевает, и под тяжестью кармы опускается ниже и ниже. Также и сознание умирающего какое-то время находится в равновесии, целостности. Сталкиваясь впервые с этим состоянием, которое является экстазом, выходом за пределы индивидуального «я», сверхсознанием, принцип сознания обычного человека не может удержаться на нем. Кармические наклонности обволакивают принцип сознания мыслями о личном, индивидуальном, о «я», и он, утратив равновесие, отторгается от Ясного Света.

Затем, когда жизненная сила, будучи отброшена назад, устремляется вниз по правому и левому нервам (пингала и ида), тотчас же наступает промежуточное состояние. Простые люди называют это состояние потерей сознания. Его продолжительность не может быть точно установлена и зависит от конституции, сильной или слабой, состояния нервов и жизненной силы. В зависимости от кармы (хорошей или плохой) жизненная сила выходит через какое-нибудь отверстие в теле через центр солнечного сплетения (манипуру), сердечный центр (анахату) или коронный центр (сахасрару) в зависимости от духовного развития.

У духовного человека жизненная сила, поднявшись из психического центра, находящегося в области пупка, и принцип сознания, спустившийся из психического центра в голове, соединяются в психическом центре

сердца и обычно покидают тело через отверстие Брахмы. Умирающий в этот момент переживает состояние наивысшего экстаза и просветление сознания. На второй ступени отмечается спад, так как вместо изначального Ясного Света, видимого на первой ступени, появляется вторичный Ясный Свет.

Если умерший не смог удержать свое сознание на Первичном Свете, то, находясь уже в Бардо, перейдет на ступень ниже, где увидит вторичный Ясный Свет, который есть тот же Свет Дхармакаи, но частично затмеваемый кармическими факторами. Это тело Сабхогакая, состоит из утонченной материи и его видят бодхисаттвы. Это Свет Души, который будет виден после прекращения выдохов, в течение времени, немного более продолжительного, чем 30 мин.

Но, если и сейчас человек бессознательен к восприятию этого света, то появятся Стражи Вечности, в виде разных фигур Света (в зависимости от того, во что человек верил при жизни). Здесь наступают различия. Верующий христианин не пугается сильно и воспринимает этот Свет как Христа или ангела. Мусульманин – как Мухаммеда или Аллаха, каждый по своей вере при жизни. Другие могут воспринять Свет в виде инопланетянина, существа из загробного мира, просто фигуры Света, умерших родственников и знакомых. Общим во всех впечатлениях было чувство, что эти фигуры Света — были проводниками (Стражи Бардо). Показательно, что самое сильное Проникновение и Озарение, а отсюда и самая большая возможность высвобождения, нам даются во время действительного умирания при появлении первичного и вторичного Света. После этого следует постепенное погружение в иллюзию, вплоть до нового рождения.

В это самое время и наступает осознание смерти. Часто, в особенности у дол-

го болевших, это осознание не вызывало никаких печальных чувств, даже появлялось облегчение. В особенности, если тому предшествовали ощущения покоя и исчезновение всякой боли. Бывает, человек задумывается, что же ему теперь делать и куда идти? Хотя считает, что у него есть тело, подобное физическому, из плоти и крови. Были и такие, кто ощущал себя вовсе без какого-то тела, а просто «чистым сознанием». В большинстве же случаев тело было иным, и очень трудно объяснимым, которое обыкновенно очень легкое, как перышко, пушинка, воздушное и прочие сравнения. В одном из описаний тело являло собой удивительную бесформенность, окрашенную в цвета и как бы прозрачную. Некоторые никак не могут в этом состоянии, допустить, что они на самом деле так выглядят.

Умерший, как правило, не осознает своей смерти и продолжает жить своими земными интересами, не ведая, что стали приведениями. Если в этом состоянии умерший пытался заговорить, коснуться живых, тех, кого он видел, — они его, естественно, не видели и не слышали. Люди проходили сквозь умерших, движущихся в их новом теле. В свою очередь в этом новом теле можно было пройти сквозь стену и т.п.

На этой ступени Бардо тело умершего является собой то, что именуется светящимся иллюзорным телом (эфирное тело). И еще очень важное совокупное сведение, важная черта — безвременность. Ощущение остановки и страшного замедления времени. Это также совпадает с описанием времени в ином мире у Сведенборга, как состояния, в котором пребываешь. Пока ты в этом состоянии — время стоит на одном месте. А также отсутствует привычная трехмерность. Сведенборг описывает в ином мире про-

странство и дистанцию, как возможность общения, связи меж разными уровнями сознания.

И еще удивительное, необъяснимо возникающее чувство — совершенное одиночество, чуждость всему оставшемуся там, отстраненность: так свидетельствуют многие «воскрешенные». Как будто их больше не касалось то, что происходит с их телом, не касалось, что будет с оставшимися там, позади, родственниками и родными.

Тут и звуки самые разные могут наполнить грохотом уже несуществующие уши, и кроме света удивительные острые лучи пронзительно вспыхнут миражами. Это стихии нашего тела показывают свою основу, свою суть. Сверкающие и пролетающие мимо видения, миражи — это мысли и чувства умирающего, и снова освобожденное сознание парит в привычных местах своей деятельности, привычной географии, отношений — всего привычного, что составляло при жизни мир умирающего. Вся жизнь как на ладони.

Только в редких случаях, умирающий мог проскользнуть сквозь Чикай Бардо и оказаться в Хонийд Бардо, первого или второго дня. Это максимум проникновения для случаев реанимирования. Это картины или ощущения неимоверного ужаса, кошмарных, порой, видений и т.п. Все пережитое производило очень сильное впечатление, и человек сильно изменялся. По-иному начинал жить.

«Смерть является необходимым распадом несовершенных комбинаций (1-й, 2-й, 3-й, 4-й и 5-й. – К.Х.). Это – обратное поглощение грубого силуэта индивидуальной жизни (Личности, личного Эго. – К.Х.) в великий труд Вселенской Жизни; только то, что совершенно (6-й и 7-й принципы. – К.Х.) – бессмертно». (Письма Махатм №72г (Э.Леви «Смерть»))

В христианстве этот период называется Чиستилищем, «Когда Эго, освобождённое от своих смертных уз, вступает в Кама-Локу (местонахождение элементариев)». (Письма Махатм, №70) Пока длится этот период созревания Эго остается в состоянии сонливости или оцепенения, в которое оно упало в момент смерти. «Привязанные к земле духи суть камалокические сущности, которые были столь материалистичны, что не могут раствориться в течение длительного времени. Они обладают лишь проблеском сознания и не знают, почему их держат. Некоторые спят, некоторые сохраняют проблеск сознания и претерпевают мучения. У тех же сущностей, дэвакхан которых очень краток, большая часть сознания остается в камалоке и может просуществовать там гораздо дольше обычного периода в 150 лет, сохраняясь до следующего воплощения духа. ... Дэвакхан есть состояние на плане духовного сознания; камалока находится на плане физического сознания. Она есть тень животного мира и мира инстинктивных чувствований. Когда сознание мыслит о духовном, оно – на духовном плане. Если же мысли обращены к природе, цветам и т.д., тогда сознание пребывает на материальном плане». (ЕПБ, Инструкции для внутренней группы учеников, с. 154)

При переходе из одного Бардо в другое сознание умершего отключается, чтобы затем выйти из состояния сна или транса (обморока) и снова просмотреть свою жизнь. После чего, умерший попадает в самое начало Хонийд Бардо, где начинаются кармические видения. То, что называется второй ступенью Бардо, появляется перед телом мысли (кама-манас). Приблизительно в это время умерший видит, что ему оставляют его долю пищи, снимают с него одежду, под-

метают место, где находилась его постель. Он слышит плач друзей и родственников и, хотя он видит их и слышит, что они взывают к нему, они не слышат, что и он обращается к ним, и потому он уходит опечаленный.

Слышатся звуки, и одновременно появляются света и лучи. Они вселяют страх, ужас и действуют угнетающе. Умирающему с 1 по 7 день (символических дней), показываются одно за другим, присущие каждому человеку, божественные качества, чтобы испытать и установить, насколько они у него развиты. В то же время Ад приходит на второй день Хонийд Бардо, если таковых качеств не обнаружено.

За ним следуют, так называемые, в «Тибетской книге мертвых» 52 мирных бога и богинь и 58 гневных богов и богинь, пьющих кровь. Они упорядочены по четырем направлениям и различаются присущими им мистическими цветами. Все эти божества как бы организованы в «Мандалы» или круги, содержащие четырехцветный крест. Цвета сообразны четырем аспектам мудрости:

- 1) Белый — световая тропа мудрости зерцала;
- 2) Желтый — световая тропа мудрости все-приятия;
- 3) Красный — световая тропа мудрости различения;
- 4) Зеленый — световая тропа мудрости все-свершения.

На более высоких ступенях сознания умерший знает, что все это мыслеформы, исходящие из него самого, и что четыре световые тропы мудрости, которые пред ним появляются, суть излучения его собственных психических способностей. В иных случаях они могут приобретать самые разнообразные формы и восприниматься, как внешние по отношению к человеку.

Использованная литература:

1. Тибетская книга мертвых. <https://booksonline.com.ua/view.php?book=101530>
2. Египетская книга мертвых, <https://www.litmir.me/br/?b=123600>
3. Моуди «Жизнь после жизни», <https://knigi-online.net/nauchno-obrazovatelnaya/ezoterika/page,2,169-zhizn-posle-zhizni.html>
4. Письма Махатм, М.: «Амрита-Русь», 2003 г.
5. Е.П. Блаватская «Инструкции для учеников внутренней групп», М.: «Сфера», 2000 г.
6. Е.П. Блаватская «Элементалы», Гималайские братья. М.: Сфера, 1998
7. Е.П. Блаватская «Махатмы и чела», Гималайские братья. М.: Сфера, 1998
8. Е.П. Блаватская, «Разоблаченная Изида», т.1, эл. версия
9. Бхагавадгита, Киев, 2014
10. Майкл Ньютон «Путешествие Души» и «Предназначение Души»
11. Платон «Государство», http://loveread.ec/read_book.php?id=59116&p=1
12. Сведенборг «О небесах, о мире духов и об аде», Киев, «Украина», 1993 г.
13. Долорес Кэннон, видео «О жизни после смерти», <https://www.youtube.com/watch?v=rjmOyeCJMFm>
14. Долорес Кэннон, аудиокнига, «Между жизнью и смертью»,
 - i. 1ч. <https://www.youtube.com/watch?v=ZMvavpYLNA>,
 - ii. 2 ч. <https://www.youtube.com/watch?v=mS023qyJ6ls>
15. Хулиана Сезано «Жизнь после смерти: Как повседневная жизнь формирует наш посмертный опыт», видео, <https://www.youtube.com/watch?v=zaVMnpSdbck>

Продолжение следует

Е. П. Блаватская о Теософском Обществе

Ч.Т.О., Киев

Теософское общество (ТО), в конце концов, по праву заняло свое место в интеллектуальной жизни человечества. Оно отмечает зарю новой эры в его истории и как таковое заслуживает более внимательного рассмотрения всеми теми, кто посвящает свою энергию работе в нем.

Царство справедливости и равенства для всех может быть установлено только при помощи тесного братского союза внутренних сущностей людей, душевной солидарности, роста и развития чувства, которое заставляет человека страдать, когда он думает о страдании другого. Это первая из трех фундаментальных целей, ради которых было создано ТО; она названа «Всеобщим братством людей» независимо от расы, цвета кожи или убеждений.

Часто повторяемая формула о борьбе за жизнь является верной, но не универсальной; она справедлива для растений; она становится менее справедливой для людей по мере того, как мы поднимаемся по ступеням эволюционной лестницы, поскольку при этом возникает и увеличивается в своем значении закон жертвенности; у человека два этих закона уравновешены друг с другом, и закон жертвенности, который является также законом милосердия, стремит-

ся занять верховное положение, благодаря царству разума. Именно разум в нашем обществе является источником права, справедливости и милосердия: благодаря нему мы избегаем необходимости борьбы за существование, морального рабства, эгоизма и варварства.

Таким образом, мы уделяем внимание двум общим целям и одной – ограниченной. Каждый вступающий в Общество должен разделять теорию совершенного братства; братства, существующего на уровне высшей личности, а не на расовых, социальных и умственных различий и антипатий. Эти элементы расхождений принадлежат физическому человеку и являются результатами неравного развития в условиях закона эволюции. Мы считаем, что человеческое тело является лишь оболочкой или покровом истинной сущности. Те, кто принимает изотерическую философию и теорию «кармы», верят, что сущность, путешествуя вместе со всей массой человеческих существ по определенным большим и малым циклам бытия, выбирает при рождении определенное тело, которое она сбрасывает в момент смерти под воздействием этого кармического закона. Таким образом, когда мы поступируем идею всеобщего братства, мы хотим,

чтобы она не понималась лишь как утопия, хотя мы и не мечтаем о ее быстром воплощении. Самое большое, если этот взгляд на родство всех людей в масштабе человечества получит всеобщее признание, это то, что чувство моральной ответственности, порожденное им, приведет к исчезновению большинства общественных бед и международных жестокостей, поскольку на смену современному эгоизму к руководству миром придет истинный альтруизм.

Говоря о второй цели, основатели ТО исходили из убеждений, что в древней литературе Индии, Цейлона, Тибета, Китая и других восточных стран заключено множество истин, которые, если сделать их доступными, могут стать очень важными и полезными для нынешних поколений. Лучше всего для этой работы подошли бы восточные ученые. Никогда до сих пор они не работали вместе в интересах всего человечества, поскольку их личные взгляды в большой степени антагонистические. Никакая схема кооперации между ними не могла быть реализована иначе, чем в рамках, определенных нашей первой целью, то есть на основе теории всеобщих отношений между людьми в плане высшей личности.

Рассмотрим третью цель, в соответствии с которой лишь некоторые из наших собратьев занимаются исследованием оккультных свойств материи и психических способностей человека. Таким образом, Общество в целом не участвует в этой области исследований. Это естественно, поскольку из каждого десяти тысяч людей можно встретить лишь одного, принадлежащего к очень небольшому меньшинству тех, кто имеет время, склонность или возможность совершать эту деликатную и трудную работу. Те, кто делают эту работу – прирожден-

ные мистики и, без сомнения, настоящие теософы; теософом является тот, кто ищет божественной мудрости, то есть постижения конечных причин сил, соотношений и психического развития, а также методов решения всех загадок жизни.

Здесь необходимо привести предостережение, высказанное Е.П.Б. в адрес лиц, пытающихся без руководства просветленного Гуру, продвинуться на пути овладения практическим оккультизмом: «Невозможно изучить и пользоваться оккультной наукой, если не отдать ей сердцем, душой и телом. Некоторые из ее истин слишком впечатывают страх, слишком опасны для среднего ума. Никто не может безнаказанно несерьезно относится и играть таким страшным оружием» [1].

Если о «духовной магии», как предмете самостоятельного изучения, речь идти может, то от «практической магии», т.е. от приобретения власти над силами природы, она убедительно советует воздержаться и «ограничиваться чисто духовным развитием. Но даже это трудно, так как первым необходимым свойством для этого является непоколебимая вера в свои собственные силы и в божество внутри самого себя; иначе (из ученика) разовьется безответственный медиум».

Подобное предупреждение высказано и Махатмами в их Письмах, где подчеркнуто, что после известной ступени ученичества, даже под руководством наставника, отступление (т.е. проявления страха, сомнения или другой слабости духа) приводит к утрате рассудка. Все сказанное в полной мере относится к тем ветвям практической Йоги, которые допускают использование «механического» воздействия на чакры, будь то асаны, пранаяма или мантры – это «прак-

тическая магия», т.е. верное средство, ведущее к одержанию или другому повреждению психики, если ученик не находится под руководством Гуру.

Люди с такими наклонностями не могут быть фанатиками; их не опутает сектантское ярмо, их сердца согреты симпатией по отношению ко всем тем, кто страдает, кто стонет под социальным гнетом, пристекающим из невежества, к людям любой расы, вероисповедания или цвета кожи, которые стремятся к знанию. Эти люди являются истинными теософами, братьями человечества и, в своей совершенной форме, – представителями духовности, проводниками, учителями, благодетелями нашей расы.

Чтобы стать теософом, достаточно признать эти цели и задачи, ибо такое признание равносильно убеждению в том, что не только человечество, насчитывающее множество рас и наций, но и все живущее и произрастающее, т.е. все существующее, пристекает от одной и той же сущности или субстанции, одухотворено одним и тем же духом, а, следовательно, все в природе, как физической, так и нравственной, связано всеобщим единством.

Хотя каждый член ТО волен заниматься тем интеллектуальным трудом, который ему по нраву, все же он обязан предоставить некоторые обоснования для своей принадлежности к обществу; это означает, что каждый член должен внести свой вклад, сколь бы мал он не был, в ментальную или иную работу для пользы всех членов. Если он не трудится ради других, он не имеет права называть себя теософом. Все должны стремиться к свободе человеческой мысли, к устранению эгоистических и сектантских предрассудков, и к обнаружению всех тех истин, которые доступны человеческо-

му разуму. Нельзя добиться в достижении этой цели большего успеха, чем всячески поощряя объединение интеллектуальных усилий. Президентам отделений и секций вменяется в обязанность впредь следить, чтобы теософский улей был свободен от тех трутней, которые умеют лишь жужжать.

Что же касается руководства внутренней жизнью, нам следует сосредоточить все наше внимание на тех задачах, которые мы перед собой поставили, и смотреть за пределы, не уделяя ни малейшего внимания грязи у наших ног...

Те, кто способны на такую попытку, есть истинные теософы; все же остальные – это всего лишь члены, более или менее посредственные.

Следует, однако, отчетливо понимать, что эти страницы написаны не для широких масс. Они адресованы лишь тем, кто способен понять их, тем, кто страдает и испытывает голод и жажду по некой реальности в этом мире «китайских теней». Что же касается остальных, почему бы им не проявить достаточно мужества и не оставить свой мир пустых занятий, прежде всего свои удовольствия и даже личные интересы, кроме тех случаев, когда эти интересы входят в их обязанности по отношению к своим семьям или другим людям? Нет никого, кто был бы слишком занят или настолько беден, чтобы это помешало ему создать свой благородный идеал и следовать ему. Те, кто сделает усилие в этом направлении, вскоре обнаружит, что эти «узкие врата» и «тернистый путь» ведут в просторные долины с безграничными горизонтами, к тому состоянию, где уже нет более смерти, потому что человек начинает ощущать, что он снова стал Богом! Верно, что первое условие, необходимое для этого достижения, – абсо-

лютна незаинтересованность, безгранична преданность работе на благо других и полное безразличие к миру и его мнениям. Чтобы сделать первый шаг на этом идеальном пути, мотивы должны быть абсолютно чистыми; ни одна недостойная мысль не должна отвлекать взор от конечной цели, ни одно сомнение или колебание не должны сковывать ноги.

Есть вполне подготовленные для этого мужчины и женщины, единственная цель которых – это жить под эгидой Божественной природы. Пусть им, по меньшей мере, хватит мужества жить этой жизнью и не скрывать ее от глаз других людей! Не следует ставить чье бы то не было мнение выше голоса своей собственной совести.

Так пусть эта совесть, достигнув наивысшего уровня своего развития, ведет нас во всех наших обычных жизненных поступках.

Е.П.Б. говорила: «Мы можем утверждать, что предоставили мыслящей публике логическую, последовательную и философскую систему происхождения человека, его судьбы и эволюции: схему, превосходящую все остальные по причине своей строгой приверженности к обоснованности. И мы можем расширить наш критерий истины таким образом, чтобы распространить наши

исследования на проблемы, касающиеся природы менее известных сил, космических и психических.

Короче говоря, нашей целью является содействие, хотя бы в некоторой степени, в достижении правильных научных взглядов на природу человека, которые являются единственным твердым и непоколебимым основанием любой религиозной философии. Теософия, универсальный растворитель, выполняет свою миссию; переливчатые краски зори современной психологии смешиваются вместе, и все они вольются в совершенный дневной свет Истины, когда солнечный диск восточного эзотеризма поднимется в зенит» [2].

И хотя Блаватская говорила об этом в свое время, мы должны понимать, что эти ее слова остаются также актуальными и сейчас, в наше время.

Сарва Мангалам!
Благословение Всем!

Литература:

1. Е.П.Б. «Фрагменты оккультной истины». – «Эксмо», Москва. – 2002. – с. 5-54.
2. Е.П.Б. «Тайная доктрина». – т. I. – «Угунс», Рига. – 1937 г.

Те, що в нашому житті страждань і мук анітрохи не більше, ніж це є абсолютно необхідним для вищих цілей еволюції, і що вони є прямим наслідком закону справедливості та співчуття – закону карми - та морального першоджерела у всесвіті, і що кожен акт самопожертви з боку еволюціонуючих людських монад робить впевненішими руки Вчителів і стверджує Силу Добра – все це незабаром стане зрозумілим, принаймні для величезної більшості сучасної раси.

Анні Безант. Вчення серця

Настоящий кризис

Дж. Кришнамурти¹

Нынешний мировой кризис носит необычный характер; в прошлом, на-верное, было немного таких катастроф. Этот нынешний кризис не является обычным бедствием, которое так часто случается в жизни человека. Этот хаос во всем мире; он не индийский или европейский, а простирающийся во все уголки мира. Физиологически и психологически, морально и духовно, экономически и социально существует распад и беспорядок. Мы стоим на краю пропасти и спорим из-за своих мелких дел. Похоже, немногие осознают необычайный характер этого мирового кризиса, насколько он глубок и беспокоен. Некоторые, пользуясь замешательством, активно меняют образ жизни на краю пропасти и, сами запутавшись, только вносят еще большее замешательство.

Эта катастрофа возникла не случайно; она была создана каждым из нас – нашей повседневной деятельностью зависти и страсти, жадности и тяги к власти и господству, конкуренции и безжалостности, чувственных и непосредственных ценностей. Мы несем ответственность за эти ужасные страдания и замешательство, не кто-то другой, а вы и я. Поскольку вы без-

думны, неосознаете, поглязли в своих амбициях, ощущениях и таких же стремлени-ях, поглязли в ценностях, которые сразу же приносят удовлетворение, вы создали это огромное поглощение катастрофой... Вы несете ответственность за этот хаос, а не какая-то конкретная группа, не отдельное лицо, а вы.

Почему человек, живший тысячи и тысячи лет, пришел к таким страданиям и конфликтам? ...Если отбросить простые объяс-нения перенаселения, отсутствия морали, которые связаны с технологическими знани-ями и отсутствием прямого общения – в чем же тогда будет основная причина, основная причина этого страдания? Почему в такой стране, как эта [Индия], существовали тра-диции добра, доброты, отказа от убийства и жестокости? ...почему и откуда что-то по-шло не так?

Поскольку в древности существовала группа людей, свободных от амбиций и вла-сти, от рабства жадности и недоброжела-тельности, это помогало уводить общество от духовной и нравственной деградации. Чем больше группа, тем выше безопасность общества в государстве, и по этой причине выжили только одна или две страны, такие

¹ Дж. Кришнамурти (11.5.1895-17.2.1986) был философом, оратором и писателем, ока-завшим большое влияние на мысль 20 века. Из его выступлений и работ с 1934 по 1985 год, KFI, 2020.

как Индия. Поскольку очень мало людей не вовлечены в мировую суматоху, мы находимся в чрезвычайном кризисе.

Есть печаль болезни, печаль, которую испытывает человек в полной изоляции. Есть печаль бедности, когда ты видишь всех этих бедных, невежественных, безнадежных людей. Есть печаль, когда ты видишь всех животных мира убитыми, уничтоженными, зарезанными в лабораториях.

Странно, что мы так мало связаны с природой. Кажется, мы никогда не испытываем чувства ко всему живому на Земле. Если бы мы могли установить глубокие и прочные отношения с природой, мы бы никогда не убили животное из-за аппетита; мы бы никогда не навредили, проводя вивисекцию обезьяне, собаке, морской свинке для нашей пользы. Мы бы нашли другие способы залечить наши раны, исцелить свое тело. Но исцеление ума – это совсем другое. Это исцеление происходит постепенно, если вы с Природой.

Когда мы теряем контакт с природой, мы теряем контакт друг с другом. Когда вы теряете контакт с птицами, застенчивым и робким перепелом, то вы теряете контакт со своим ребенком и человеком через улицу. Когда вы убиваете животное, чтобы съесть, вы также культивируете нечувствительность, которая убьет человека через границу. Когда вы проигрываете контакт с огромным движением жизни, вы теряете все отношения. Затем вы – это со всеми его привлекательными побуждениями, требованиями, и занятиями – становящимися все важнее, и пропасть между вами и миром расширяется в бесконечных конфликтах.

Когда вы смотрите вокруг себя, не столько на человеческий мир, сколько на Природу, на небеса, вы ощущаете необычайный порядок, баланс и гармонию. У каждого дерева и цветка свой порядок, своя красота; каждая вершина холма и каждая долина обладают своим ритмом и стабильностью. Хотя человек пытается контролировать реки и загрязняет их воды, у них есть свой собственный поток, свое собственное далеко идущее движение. Помимо человека, в морях, в воздухе и на бескрайних небесных просторах существует необычайное чувство чистоты и упорядоченного существования. Хотя лиса убивает курицу, а более крупные животные питаются маленькими животными – то, что кажется жестокостью, является замыслом порядка в этой Вселенной, за исключением человека. Когда человек не вмешивается, существует великая красота баланса и гармонии.

Кризис есть. Кризиса нет в мире, это не ядерная война, это не ужасные разногласия и происходящие жестокости. Кризис в нашем сознании, кризис – это то, что мы есть, теми, кем мы стали. ...

Поэтому главное... это самопознание. Без понимания самого себя в мире не может быть порядка; без исследования всего процесса мысли, чувств и действий в самом себе не может быть мира, порядка и безопасности во всем мире. Поэтому изучение самого себя имеет первостепенное значение, и это не процесс бегства. (Продолжение следует)

Журнал Теософ, август 2020
Перевод О. Прохоренко-Дученко

XVIII Конвенція Теософського Товариства в Україні

Друзі, вперше за історію теософського руху в Україні ми зібралися на свою щорічну Конвенцію онлайн в особливих умовах, умовах війни. Наше Товариство витримало це дев'ятимісячне випробування, вистояло, і ми радіємо можливості бути разом, чути і бачити один одного, служити величним невмирущим ідеям. Головна мета ТТ – побудова ядра, моделі, зразка Всесвітнього Братства. Сьогодні ми бачимо, з якими важкими уроками для світу пов'язане таке будівництво, як важко народжується усвідомлення Єдності людства. Але надія є! Є ознаки реального прояву духу єднання, порозуміння, Доброї Волі, взаємної довіри між народами, країнами. Як би не було важко народам Європи і Світу відходити від прагматичних усталених методів мислення, з зони комфорту, все ж вони скеровують свої дії в сторону моральних чеснот, загальнолюдських цінностей. Кожний з нас особисто і наш народ в цілому проходять сьогодні такі випробування.

За традицією, наші загальні збори проводяться щорічно на відзнаку Дня Народження Товариства, і на цей раз 19-20 листопада 2022 року пройшла XVIII Конвенція Теософського товариства в Україні на честь 147-ї річниці ТТ. Її ключова нота «**Жити сьогодні: виклики внутрішнього життя**» для

нас особливо актуальна. Ми отримали багато привітань від наших колег з усіх куточків світу. Познайомитись з основними з них ви можете [за цим посиланням](#).

Міжнародний Президент Тім Бойд привітав учасників національної Конвенції та виступив з промовою на тему «**Від темряви до світла**». Пропонуємо вам переглянути запис виступу Тіма Бойда <https://www.youtube.com/watch?v=if6CnvkAFxg&t=2s>

Генеральний секретар ТТ Італії Антоніо Жирарді мав змогу виступити на нашій Конвенції своєю рідною мовою. Він запросив своїх друзів і така зустріч Братів і Сестер вийшла дуже зворушливою. Його виступ на тему «**Від нейтрального спостереження до усвідомлення Єдності Життя**» ви можете переглянути за посиланням: https://www.youtube.com/watch?v=_bxzR5V4MD0

Перша сесія була присвячена звітним доповідям, це загальний річний звіт ТТвУ, який представила Генеральний секретар ТТвУ Світлана Гавриленко, звіт Наукової групи від Юлії Родіної, Департаменту освіти від Оксани Прохоренко-Дученко, Теософського ордену служіння від Валентини Мішиної. Ми почули підсумкову інформацію про разносторонню діяльність Товариства, внутрішню і зовнішню. Раз на рік це варто прослухати і мати загальну картину спільної ро-

боти, яка кожному окремому члену протягом року може і не була помітна.

Під час другої сесії відбувся круглий стіл **«Як вдосконалити себе у мистецтві самоперетворення»**. Це тема, яка актуальна сьогодні для всіх нас, бо зовнішні обставини зі своїми неочікуваними змінами вимагають від нас свідомої відповіді. Ведуча Наталія Березанська почала розмову і долучила до обговорення багатьох зацікавлених учасників. Ця плідна дискусія була корисною для кожного.

Велику увагу учасників викликали дозвілні нашіх колег, які прозвучали у третій сесії Конвенції, 20 листопада, а саме:

Духовна трансформація України під впливом випробувань воєнного часу, Едуард Помиткін, запрошений лектор, доктор психологічних наук, професор, директор Психологічного консультивно-тренінгового центру, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної Академії Педагогічних Наук України, Київ.

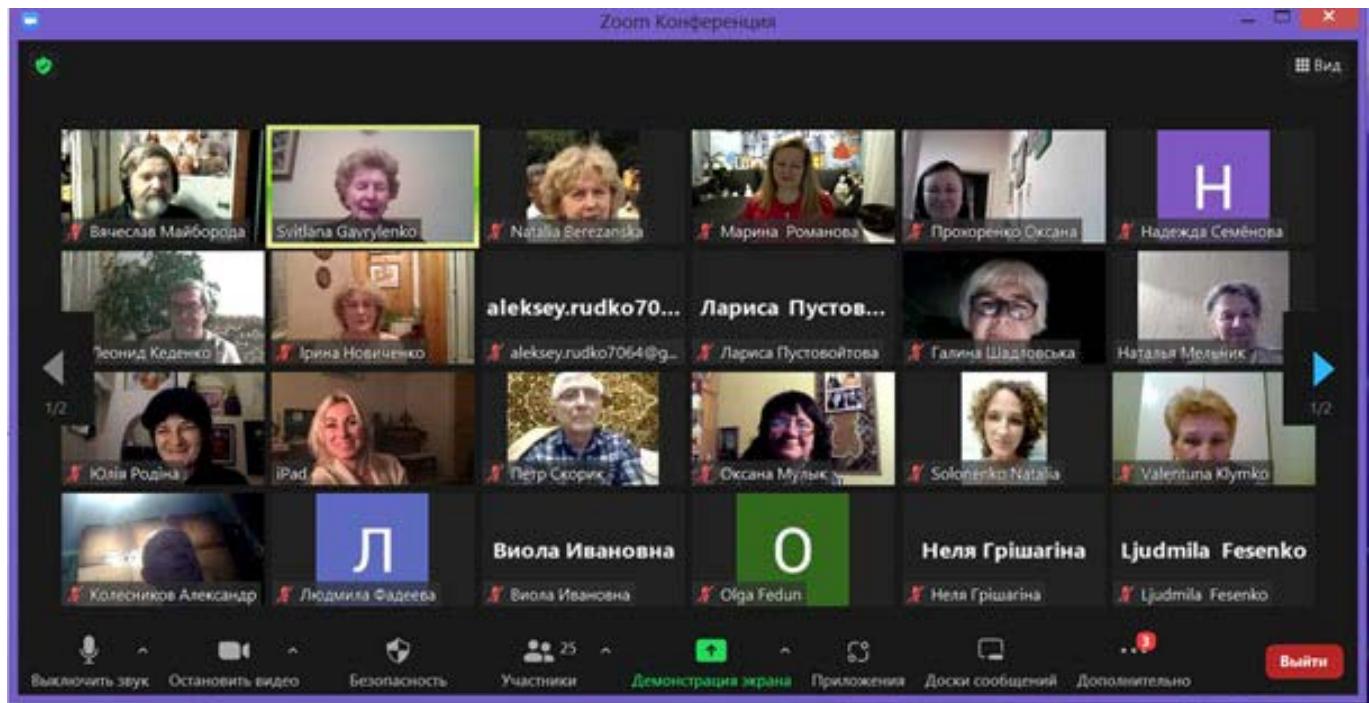
Плідно співпрацює з Науковою групою та Департаментом освіти нашого Товариства. Запис його виступу: <https://www.youtube.com/watch?v=KVUL8meh7nc>

Григорій Сковорода про вдосконалення серця чеснотами (до 300-річчя з дня народження). Галина Шадловська, Міжрегіональний учебовий центр Фенікс, Департамент освіти ТТвУ, м.Надвірна. Запис її виступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Qs4ns-54ocQ>

Шлях без каміння, Оксана, Національний лектор Теософського товариства в Україні, Президент відділення Шакти, Житомир. Запис її виступу: <https://www.youtube.com/watch?v=tZynYgY94v4>

Про внутрішнє життя людини. Володимир Павлов, Національний лектор Теософського товариства в Україні, Президент відділення Анк, Київ. Запис його виступу: <https://www.youtube.com/watch?v=CkqYS0kfe6U>

Дивитись, – ні, не в небо, а всередину самого себе. Калашнікова Раїса, Націо-

нальний лектор Теософського товариства в Україні, Президент відділення Лайя, Кропивницький. Запис її виступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Omohk9Jvch0>

Внутрішній відгук на виклики життя. Венгер Євдокія, Секретар Міжрегіонального учбового центру Фенікс, Харків. Запис її виступу: https://www.youtube.com/watch?v=Siy_p4ooPTE&t=117s

Зірки про перспективи України у 2023 році. Марина Романова, Віце-Президент Відділення Шакті, Координатор Ордену Зцілення, Житомир. Запис її виступу: https://www.youtube.com/watch?v=S9L_BE42k6A

Зрілість. Гавриленко Світлана, Генеральний секретар та Національний лектор Теософського товариства в Україні Запис її виступу: <https://www.youtube.com/watch?v=tMt2Om6Xutm>

Прикрасою Конвенції були творчі виступи наших колег: музичний супровід Олени Щербіни, вірші Оксани Мулик. Галини Шадловської, Надії Писаренко, документальний фільм В'ячеслава Майбороди. Щира вдячність пере-

кладачам, Наталії Рудій та Валентині Климко, та ведучому і технічному директору Леоніду Кеденку. Бажаємо їм творчих успіхів і натхнення у їх праці і благородному служінні.

Ми будемо сумлінно продовжувати свою роботу, особливо за теперішніх зовнішніх обставин, адже наша робота потрібна нам, нашій країні і нашій планеті. Ми відчуваємо дружнє плече колег з усього світу, це дає нам наснагу і впевненість у перемозі.

Шановні колеги, ключова нота наступної міжнародної Конвенції, а отже і нашого наступного теософського року буде звучати так: **«НАША ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНОМУ СВІТІ»**. Таке враження, що ця ключова нота визначена саме для нас, теософів України. Це саме те, що скеровує нас на активні дії, від чого залежить майбутнє кожного з нас самих, нашої країни, людства в цілому. Ми живемо у час випробувань, саме за цим ми й прийшли на втілення у цей час і в цю країну. Маємо чудовий шанс!

Світлана Гавриленко

Запрошення

Теософське товариство запрошує всіх своїх членів до участі у 147-й Міжнародній Конвенції, що розпочнеться наприкінці цього року в Ад'ярі, нашій міжнародній штаб-квартирі. Сесії також транслюватимуться онлайн через Zoom та Youtube.

Це чудовий варіант, якщо ви не можете бути присутніми особисто.

Для онлайн-переглядів потрібна реєстрація, лише 10 доларів США (або еквівалент) за всю програму.

Зареєструйтесь за цим посиланням <https://linktr.ee/tsadyar>

Ви можете повідомити своїх колег і друзів. Програма Конвенції міститься на Веб-сайті: <https://convention.ts-adyar.org/>

З радістю майбутньої віртуальної зустрічі,

Секретарiam

Лектори:

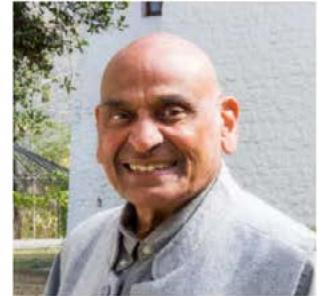
Tim Boyd
International President of the
Theosophical Society

Dr Manu Jaiswal
Associate Professor at the
Department of Physics, Indian
Institute of Technology Madras

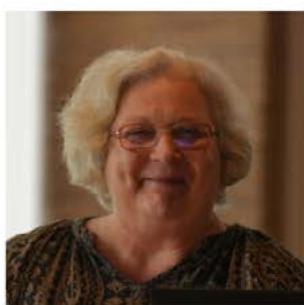
Sri M
Spiritual teacher, social reformer,
educationist, author, and global
speaker

Dr Ravi Ravindra
Professor Emeritus at Dalhousie
University, Halifax, Canada

Dr James Tepfer
Lecturer from the United Lodge of
Theosophists in Santa Barbara,
California

Nancy Secretst
International Secretary of TOS and
International Treasurer of the TS

Pradeep Gohil
President of the Indian Section of the
Theosophical Society

Erica Georgiades
Director of the School of the Wisdom
of Adyar, living in Greece

Поетична сторінка

Надежда Писаренко

Включайте внутреннее солнце!

Темно и пасмурно вокруг,
И тучи хмурые над нами,
Закрыли солнце, жёлтый круг,
Большими, серыми волнами.

За осенью пришла зима. . .
Без света кажется сильней
И тяжелее давит тьма,
Пугая множеством теней.

Вы, что же тени испугались?
Она обманчиво страшна,
Включите свет внутри себя -
И нету тьмы - она ушла.

Включайте внутреннее солнце
И будет вас не победить,
На небеса быстрей вернётся
Другое солнце, чтоб светить!

Моя стрела

Нет связи – это не беда,
Лишь повод мысли упражнять.
Пусть голос мой не передать,
Но мысль летит, моя стрела,
Ее не могут удержать!

К друзьям на встречу прилетит,
Сердечный принесет привет,
Тихонько рядом посидит,
Затем назад, несёт ответ.
Для мысли расстояний нет...

27/06/2022

Резолюції, прийняті Генеральною радою Теософського товариства

Всесвітне братство

В силу умов, переважаючих у багатьох країнах нині, Генеральна рада заявляє, що, оскільки Теософське товариство виступає за Всесвітнє Братство людей незалежно від раси, віросповідання, статі, касти або кольору шкіри, то будь-яка форма расизму, політика або дії, засновані на дискримінації, заради вигоди одних і на шкоду іншим, суперечать основній суті і цілям Товариства.

Свобода думки

Оскільки Теософське товариство широко поширилося по всьому світу, і його членами стали прибічники усіх релігій, не відмовившись від особливих догматів, вчені і вірувань своїх власних віросповідань, бажано підкреслити той факт, що немає вчення або думки, від кого б воно не походило, яке б будь-яким чином зв'язувало члена Товариства, і якого він не міг би вільно прийняти або відкинути.

Визнання трьох цілей Товариства є єдина умова членства. Жоден учитель, жоден автор, починаючи від самої Блаватської, не має ніякого авторитету в плані нав'язування свого вчення або думки членам. Кожен член має рівне право приєднуватися до будь-якої школи думки на власний вибір, але не має права нав'язувати свій вибір іншим. Так само ні кандидат на зайняття якої-небудь посади, ні той що голосує не можуть бути відхилені або відсторонені від голосування через приналежність до якої-небудь школи думки.

Судження або переконання не надають право на привілеї і не служать причиною покарання. Члени Генеральної ради переконливо просять кожного члена Теософського

товариства відстоювати і поступати згідно з цими основними принципами Товариства і без страху використати своє право на свободу думки і волевиявлення, не виходячи за рамки ввічливості і поваги до інакодумців.

Незалежність товариства

Співпрацюючи з іншими організаціями, чиї цілі і діяльність це дозволяють, Теософське товариство являється і повинне залишатися абсолютно незалежним від них. Воно не повинне брати на себе ніяких зобов'язань, окрім своїх власних, і повинно зосередитися на здійсненні власної діяльності в найширшому і всеосяжному плані, з тим, щоб просуватися до досягнення власних цілей і наслідувати Божественну Мудрість, як це відзначається і в абстрактній формі випливає з його назви «Теософське товариство».

Оскільки Всесвітнє Братство і Мудрість не мають визначення і безмежні, оскільки кожен член Товариства має повну свободу думки і дії, Товариство постійно прагне зберігати свої відмінні риси і унікальний характер, залишаючись вільним від зв'язку або ототожнення з якою-небудь іншою організацією.

Про місію

Служити людству зрощуванням все більш глибокого розуміння і здійснення Споконвічної мудрості, духовного само-перетворення та Єдності всього Життя.

Прийнята на засіданні Генеральної Ради ТТ у Міжнародному теософському центрі Наарден, липень 2018 року.

Орган Теософського Товариства в Україні

Немає релігії, вищої за істину

Цілі Теософського товариства:

- Сформувати зразок Загального людського Братства без відмінності раси, вірування, статі, касти і кольору шкіри.
- Сприяти порівняльному вивченю релігії, філософії і науки.
- Досліджувати непояснені закони Природи і приховані можливості людини.

Редакційна колегія журналу: Головний редактор – Гавриленко С.Й., заступник головного редактора – Березанська Н.І., члени редколегії – Калашнікова Р.М. (Кропивницький), Кеденко Л.М. (Дніпро), Мерліц О.П. (Київ), О.Мулик (Житомир).

Зaproшуємо всіх щирих теософів, шукачів мудрості до участі в розповсюдженні цього видання.

Ви можете вислати його тим своїм друзям, хто цікавиться теософією, Позачасовою мудрістю. Якщо хтось з ваших друзів бажає отримувати через нас цей електронний журнал, напишіть нам про це за адресою info@theosophy.in.ua

Наше представництво у світовій мережі:

www.theosophy.in.ua

<https://ukr-tos.blogspot.com/>

www.facebook.com/theosophy.in.ua

https://www.youtube.com/channel/UC_Gfg8YO5iaXekyxPf0p_Gg

